

BIJLAGE 1: VERKLARENDE WOORDENLIJST

Aardkundige waarden

Veelal onvervangbare geologische-, geomorfologische- en of bodemkundige patronen, gebieden, elementen en processen die de abiotische ontstaansgeschiedenis weergeven en als zodanig van wetenschappelijk en educatief belang zijn.

Abiotische processen

Processen van de niet levende natuur zoals geologie, reliëf, bodem en water.

AHS-landschap

Agrarische Hoofdstructuur met het accent landschap, ruimtelijke begrenzing zoals opgenomen in het Streekplan Noord-Brabant, vastgesteld d.d. 22 februari 2002, dan wel later gewijzigd

Antropogene processen

Processen van de materiele nalatenschap van de mensen voor ons, om inzicht te krijgen in hoe met leefde, werkte en dacht.

Archeologie

Bestudering van de sporen en artefacten van vroegere menselijke gemeenschappen.

Biotische processen

Processen van de levende natuur, planten, dieren en micro-organismen en de wisselwerking hiertussen.

Broekbos

Een bos op vochtige gronden met als karakteristieke boomsoort met name els.

Cultuurhistorische waarden

Veelal onvervangbare historische patronen, elementen en artefacten die de ontwikkelingsgeschiedenis van de mensen in het gebied weergeven en als zodanig identiteitsbepalend en wetenschappelijk, educatief en recreatief belang zijn.

Ecologie

Wetenschap die zich bezighoudt met de onderlinge betrekkingen tussen planten dieren en mensen.

EHS (Ecologische Hoofdstructuur)

Een op nationaal niveau vastgesteld netwerk van natuur(ontwikkelings)gebieden en ecologische verbindingzones.

Es (ook Enk)

Historisch akker(complex), dat in de loop der tijd opgehoogd is door potstalmest, en door als welving in het landschap zichtbaar is, en een dik humusdek kent.

Fauna

Lijst van diersoorten die in een bepaald gebied voorkomen.

Flora

Lijst van plantensoorten die in een bepaald gebied voorkomen.

Foerageergebied

Gebied waar dieren hun voedsel zoeken.

Geomorfologie

Tak van wetenschap die zich bezighoudt met de vormen van het aardoppervlak in verband met de wijze van ontstaan, de opbouw en de ouderdom.

Geologie

Leer van de bouw en de ontwikkelingsgeschiedenis van de aardkorst en de processen die zich erin afspelen.

GHS (Groene Hoofdstructuur)

Groene Hoofdstructuur, ruimtelijke begrenzing zoals opgenomen in het Streekplan Noord-Brabant, vastgesteld d.d. 22 februari 2002, dan wel later gewijzigd

Gradiënt

Geleidelijke overgang van een grootte in de ruimte, bijvoorbeeld hoog-laag, droog-nat, voedselrijk-voedselarm.

Houtopstand

Één of meer bomen, hakhout, een houtwal, een grotere (lint)begroeiing van heesters en struiken, een beplanting van bosplantsoen.

Houtsingel

Als houtwal, maar dan zonder wal.

Kamponginning

Veelal regelmatige heideontginning aan het begin van deze eeuw, waarbij heide omgezet werd in landbouwgrond.

Kwel

Het verschijnsel waarbij water uit de ondergrond of uit hoger naburig land of water een gebied binnendringt door drukverplaatsing bij verschil in waterstand.

Landinrichting

Vorm van ruimtelijke ordening waarbij de ruimtelijke verdeling van functies over een gebied en/of de locatie van eigendommen van agrariërs opnieuw bezien wordt.

Landschap

Het waarneembare deel en het niet waarneembare component van de aarde dat wordt bepaald door de onderlinge samenhang en de wederzijdse beïnvloeding van abiotische, biotische en antropogene processen.

Landschapselement

element in het cultuurlandschap met een natuurwetenschappelijke, landschappelijke, cultuurhistorische en/of archeologische betekenis

Landschapontwikkelingsplan

Een beleidsstuk waarin de gemeentelijke visie met betrekking tot het landschap en de natuur binnen de gemeentegrenzen wordt verwoord. De planperiode van een landschapontwikkelingsplan is 10 tot 15 jaar.

RNLE

Regionale natuur- en landschapseenheid, zijnde een gebied dat bestaat uit een of meer begeleid natuurlijke eenheden en kleinere bos- en natuurgebieden, met tussengelegen of omringende landbouwgronden, een en ander zoals opgenomen in het Streekplan Noord-Brabant, vastgesteld d.d. 22 februari 2002, dan wel later gewijzigd of nader begrensd worden in de nog op te stellen Reconstructieplannen

Steilrand

Een over een lengte herkenbaar relatief verticaal hoogteverschil tot één of iets meer dan een meter.

Stuwwal

Door landijs opgestuwde grondmassa's.

Verbindingszone

Zone waardoor of waarlangs een soort zich verplaatst.

Verdroging

Verdroging is het gevolg van verbeterde afwatering en ontwatering en het oppompen van grondwater voor beregening of drinkwatervoorziening. Hierdoor dreigen levensgemeenschappen die afhankelijk zijn van natte omstandigheden te verdwijnen. Veel kwelindicatoren dreigen te verdwijnen omdat de kwel afneemt.

Een indirect gevolg van verdroging is de versnelde mineralisatie van de bodem.

Vermesting

Overvoeding van het milieu door stoffen als nitraat en fosfaat. Belangrijkste oorzaak van vermesting is het overmatig gebruik van meststoffen in de landbouw. De voedingsstoffen worden via de grond- en oppervlaktewater verspreid naar kwetsbare voedselarme gebieden zoals heidevelden.

Vernietiging

Aantasting of verwijdering van elementen met natuurwetenschappelijke, aardwetenschappelijke en/of landschappelijke waarde. Bedreigingen voor natuur en landschap zijn het verwijderen van houtwallen, bosjes en moerassen.

Versnippering

Het verloren gaan van ecologische samenhang in het landschap, wat leidt tot nivellering en isolering van levensgemeenschappen. Versnippering ontstaat door de aanleg van wegen en het verkleinen van natuurterreinen. Als gebieden te geïsoleerd of te klein zijn, vindt er geen uitwisseling meer plaats tussen soorten van verschillende gebieden en komt het voortbestaan van bepaalde levensgemeenschappen in het geding.

Verstoring

Verschijnselen vallen zoals geluidsoverlast, stank, licht en luchtvervuiling.

Verspreiding

Verspreiden van chemische stoffen en de ophoging ervan brengt ernstige schade toe aan organismen en levensgemeenschappen. Er kan gedacht worden aan de gevolgen van bijvoorbeeld bestrijdingsmiddelen.

Verzuring

Het gebied van nadelige effecten voor het biotische milieu, het abiotische milieu en de bebouwde omgeving door de neerslag van zuurvormende stoffen uit de lucht. Veroorzakers van verzuring zijn de landbouw, het verkeer, de industrie en huishoudens. Effecten door de verzuring zijn schade aan flora, water en monumenten. Indirect verandert de samenstelling van de bodem.

Vigeren

Van kracht zijn, gelden.

BIJLAGE 2: BELEVINGSWAARDE

Uit: de betekenis van de omgeving, onderdeel Beleving (Coeterier, 2002)

Gebied Boxtel – Liempde

Van dit gebied werd opgemerkt:

- min of meer een achtergebleven gebied:
In tegenstelling tot de remmende voorsprong kan dit heel goed een bevorderende achterstand betekenen. De Dommel en het Dommeldal bepalen in dit gebied de beleving het sterkst. Daarnaast zijn ook de bolle akkers, of bolakkers, vaak genoemd.
- Anderzijds werd ook gezegd:
 - het landschap is niet echt veranderd, maar het is enorm gekrompen door al die industrie en woningbouw en wegeaanleg
 - het landschap bestaat vooral uit gemengd bos, afgewisseld met weilanden met houtwallen

Recreatie, wat wordt gewenst of gemist?

- veel plaatsen zijn afgesloten of onbereikbaar, bijv. het Broek, de Bunder, Espendonk
- er zijn beslist niet meer wandel- en fietspaden nodig, maar de bestaande moeten niet afgesloten worden
- veel hinder van sluipverkeer in Liempde wegens het ontbreken van een logische ontsluiting richting St. Oedenrode en Schijndel
- dichtgroeien van wandelpaden door distels; beter onderhoud van wegen
- openbaar vervoer, bijv. van station Schijndel naar natuur
- wandelpaden, vooral langs de Dommel
- te vroeg kanovaren op de Dommel verstoort het broeden van vogels/eenden

Historisch karakter

- de oorspronkelijke loop van de Dommel
- het hoogteverschil tussen de akkers in het Dommeldal
- oude steilranden; zandruggen
- dat de historische oorsprong nog te zien is (beekdal, weiden, nederzettingen, akkers, bos/heide)
- agrarische percelen zijn speels, niet rechtlijnig
- driehoekige dorpspleintjes; oude dorpskernen nog intact
- het cultuurlandschap, 1200 jaar oud
- de oude landwegen en –weggetjes
- kleine weipercelen met houtwallen

Natuurlijkheid

- restanten van het oude cultuurlandschap die zich zelfstandig hebben kunnen ontwikkelen
- het ruige landschap, bos met beheer maar zonder prikkeldraad etc
- de Geelders
- het populierenlandschap
- de biezen op de natte grond
- landschappelijke variatie (van beekdal tot bolle akkers en woeste gronden/bos) waar verschillende soorten planten en dieren op afkomen

- mooie natuur geeft een gevoel van rust, vrede, saamhorigheid. Dit is een onmisbare tegenhanger van de zorg en de drukte die de maatschappij oplegt
- er komen steeds meer boomkwekers, het wordt te kunstmatig

Ruimtelijkheid

- afhankelijk van het landschap: de heide heeft vergezichten, maar in het Dommeldal wordt de ruimtelijkheid bepaald door meanders en stromend water
- veel mooie kleine dorpjes
- het pseudo-ongeordende
- de rust, weinig recreanten aanwezig, voor mij dus geweldig genieten
- knus door kleine oppervlakten van percelen, daardoor telkens anders
- enigszins glooiend, hoogteverschillen in het landschap
- een goede verdeling open – gesloten, in een goede verhouding
- maïs is ruimtebelemmering; de hoogte van de maïs bepaalt de ruimtebeleving, dus in juli tot september weinig ruimte

Verbeteringen

- de laatste jaren wordt er wat zorgvuldiger met de ruimte omgegaan, 15-20 jaar geleden is er veel misgegaan
- bescherming van historische plekken, zoals het Dommeldal, bolle akkers, bossen; ook restauratie
- de waterhuishouding
- veiligheid in het verkeer

Verslechtingen

- Behalve dat het landschap volgebouwd wordt, vooral met industrie en schuren en stallen:
- de kunstwerken op de rotonde in B., afschuwelijk, zoiets hoort niet thuis aan de rand van een bosrijke omgeving maar in een stad
- de horizon wordt erg beperkt door de vele stallen en steeds meer kassen
- wandelpaden worden door particulieren afgesloten
- 95% van de bomen die hier in Broek 35 jaar geleden stonden zijn gekapt en 50% van de sloten is gedicht, ook weggetjes zijn verdwenen, hier en op veel plaatsen
- de verstening en verlichting van wegen
- de populieren langs diverse wegen zijn de laatste jaren teveel verdwenen; veel bomenrijen langs wegen en sloten worden gekapt en niet meer aangeplant
- verdwijnen van houtwallen en solitaire bomen
- het machinaal maaien van waterlopen, in het voorjaar maaien ze alles kapot en het is niet nodig in het voorjaar
- door de A50 verdwijnen veel paden
- er verdwijnen teveel agrarische bedrijven – juist zij geven historie en flora en fauna
- bouw van grote stallen in het Dommeldal, dat past niet in die omgeving
- teveel huizen op elkaar, geeft een 'gedrongen' beeld
- veel dreven afgesloten
- op plaatsen zijn radicaal bomen gekapt om de 'natuur' te stimuleren, op andere plaatsen wordt er machinaal ingegrepen om gegroeide natuur te vernietigen omdat het niet de natuur is die daar 'gewenst' is – accepteer een gebied eens zoals het is
- steeds meer verharde wegen, met als gevolg veel meer doorgaand verkeer en sluipt-verkeer, ook door afsluiting van doorgaande wegen
- broekbos bijna helemaal verdwenen

- onderhoud van sloten, wegen en bermen
- kijk naar de A50 en wat Veghel afbreekt om industrie te bouwen, de fazanten lopen tussen het vrachtverkeer en eekhoorns lopen in nieuwe woonwijken; de economie moet draaien, maar niet ten koste van alles
- beuken en knotwilgen geplant, helaas ten koste van de populier

Schoonheid

- kronkelige fiets- en wandelpaden, aangepast aan de oorspronkelijke vormen van het landschap
- de samenhang van modern en vroeger; alles op de goede plaatsen en in goede verhoudingen
- de compleetheid, d.w.z. weiden, bomen, wolken, vogels, dieren – aaneensluitend
- een goede afstemming tussen functies
- de Dommel en het Dommeldal, in het algemeen de afwisseling van open en gesloten gebieden, zoals water en bossen
- water in veel verschillende vormen: plassen, sloten, vennen, beken, poelen
- de oude dorpskern van Liempde; de dorpjes
- steilranden
- kronkelende wegen met hier en daar een kapelletje; behoud van karrensporen, niet teveel asfalt
- oude gebouwen die één zijn met de natuur
- braamstruiken
- veel soorten bomen en veel soorten bos
- het evenwicht tussen bebouwing en natuur [wat niet wil zeggen gelijk verdeeld]
- Ook hier werkt een verwachtingspatroon:
- alles op de goede plaatsen en in goede verhoudingen

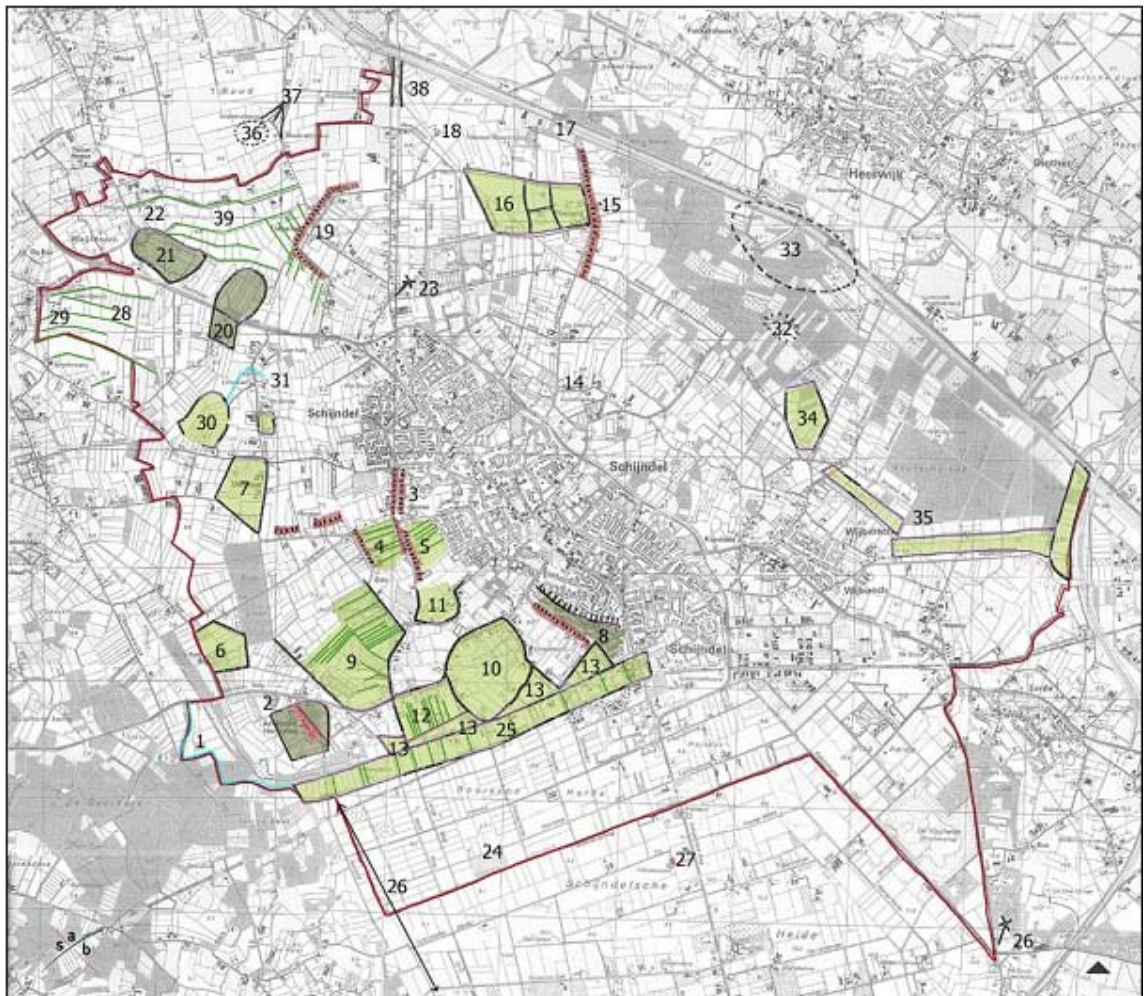
Opmerkingen

- te veel boerenvilla's
- een grote bulldozer kwam heel ons binnenveld overhoop zetten
- sinds de gemeentelijke herindeling hebben we weinig inspraak als stiefgemeente
- het lawaai van de vliegtuigen van Welschap is erg storend
- laten we de voedselproductie in eigen hand blijven houden
- economische vooruitgang maakt dit gebied slechter
- sinds de herindeling van Liempde bij Boxtel zijn de landwegen niet meer te bereiken want het groeit dicht
- alleen wat bossen doen nog aan vroeger denken, verder wordt alles verknald door de ruilverkaveling
- meer zandwegen laten bestaan, met eventuele verharde strook voor fietsers

BIJLAGE 3: CULTUURHISTORISCHE LANDSCHAPSWAARDEN

In het kader van de ruilverkaveling Sint Oedenrode zijn de cultuurhistorische landschapswaarden zorgvuldig geïnventariseerd, door dr. K.W.H.W. Leenders en Landview cultuurhistorie en landschap. Daarbij wordt ook aangegeven welke elementen van hoge of zeer hoge waarde zijn.

De belangrijkste cultuurhistorische landschapswaarden die in het huidige landschapsbeeld herkenbaar zijn worden hieronder per deelgebied kort toegelicht. De nummering verwijst naar de onderstaande figuur.

overzicht van cultuurhistorische elementen in het buitengebied van Schijndel

Uitgangspunt is dat deze elementen dienen te worden behouden. Bij de toetsing van aanlegvergunningen (drainage, perceelsvergroting, slootdemping) wordt aan dit principe vastgehouden.

Achterse Hermalen

Kenmerkend voor de ontwikkelingen in de woonfunctie in Schijndel is de vorming van kleine concentraties boerderijen met aanliggende landerijen, vaak aan de rand van de woeste gronden.

Het was een leemrijke vlakte waardoor veelvuldig houtteelt plaatsvond.

Inspirerende elementen:

- Beekse Loop met ingesneden dal begrensd door steilrandjes (hoge waarde) **(1)**;
- Populierenlandschap op streepjesverkaveling.
- Boomweiden.
- Het woordje 'her' in de naam Hermalen verwijst waarschijnlijk naar de haagbeuk (*Carpinus betulus*).
- De kern van het gehucht Achterse Hermalen is bewaard gebleven in combinatie met de streepverkaveling, bovendien past bij het beeld dat tegenover de bebouwing een bosgebiedje is gelegen (hoge waarde) **(2)**.

Eerde

Gehucht van een hoge ouderdom met als inspirerende element:

- de hoge akker: een oude open akker.

Elde

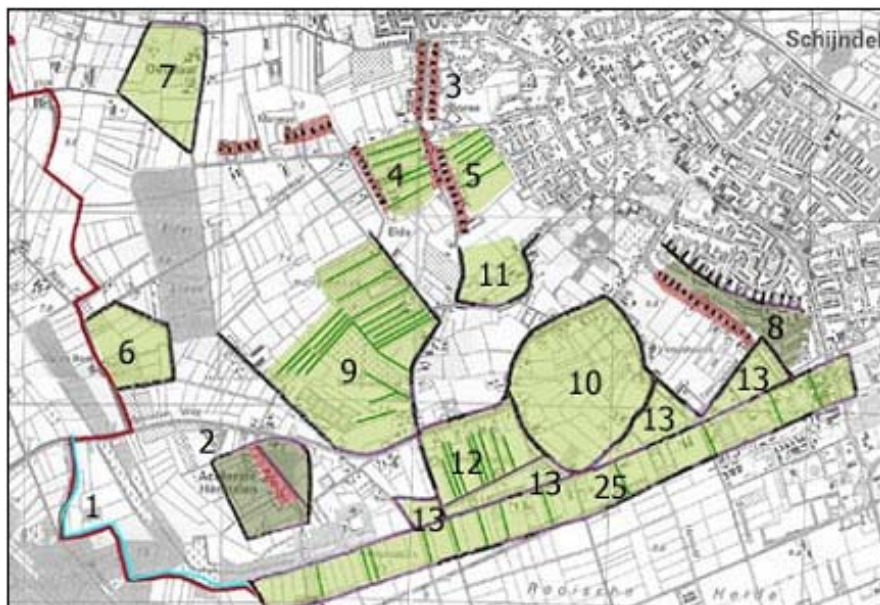
Twee nederzettingen. Met name Elde is een fraai gehucht met monumentale boerderijen.

Inspirerende elementen:

- De oudste kern, langs Borne, is tweezijdig bebouwd **(3)**.
- De tweede kern is Elde, een karakteristieke enkelvoudige rij boerderijen langs de grens van gemeenschappelijke grond, met achter de boerderijen een nog herkenbare strokenverkaveling. Later werd hier een weg langs gelegd en ontstond er een voorpoetstrook. Karakteristiek voor Elde is dat de boerderijen daardoor op enige afstand van de weg liggen (hoge waarde) **(4)**.
- Een perceeltje streepjesverkaveling is bewaard gebleven.
- Aan de Borne ligt nog een begin van een wegwaaier **(5)**.
- Er ligt nog een klein oud bosperceeltje.

Eldebroek

Het natte weidegebied van het gehucht Elde. Om het natte weidegebied heen liggen kampen. Op diverse plaatsen waren voorpoetstroken aanwezig.

Grondgebruik bestond uit bos afgewisseld met landbouwgrond (akker/weide) met bomen op perceelsranden.

Inspirerende elementen:

- De omgeving van het Eldebroek bleef lange tijd gemeenschappelijk onontgonnen open gebied.
- Plekkershoevke: gebiedje dat zich goed aftekent in de verkaveling. Aanbeveling: weer compleet maken met enkele voorpootstrook **(6)**.
- De kamp Oetelaar is herkenbaar in het wegenpatroon en de voorpootstrook aan de zuidkant langs het zandpad. De bebouwing in het westen staat op enige afstand van de weg, waarschijnlijk vanwege een voorpootstrook. De percelering is geheel gewijzigd (hoge waarde) **(7)**.

Hermalen

Groep grote middeleeuwse kampen langs de noordkant van de Langstraat.

Inspirerende elementen:

- het woordje 'her' in de naam Hermalen verwijst waarschijnlijk naar de haagbeuk (*Carpinus betulus*).
- streepjesverkaveling met op populieren op kavelgrenzen.
- bijzonder gebiedje vormt De Plein, als reststrook tussen twee groepen cultuurgrond. Hier liep de beek De Borne **(8)**.
- De kamp Schrijvershoeve tekent zich af in de omliggende percelen, bewoning en wegen. In interne verkaveling is in het zuiden aangetast door bebouwing. (hoge waarde) **(9)**.
- De kamp Schootse Hoef tekent zich af in de omliggende percelen, bewoning en wegen. Door de hoeveelheid bebouwing zijn de randen enigszins verdicht, maar nog steeds open. De interne verkaveling is aangepast. De kamp ziet er gaaf uit. (Zeer hoge waarde) **(10)**.
- De kamp Putsteeg tekent zich af in de omliggende percelen, een ring van boerderijen en wegen. De percelering is uitgedund. (hoge waarde) **(11)**.
- De kamp (Ver)Truijenheide tekent zich af in de omliggende percelen. De bewoning is aan de kop van de kavel. De percelering is uitgedund maar herkenbaar. (hoge waarde) **(12)**.
- langs de Langstraat liggen een viertal overhoekjes als restgebiedjes na ontginning van de kampen, die lange tijd heide bleven. Plaatselijk is de verkaveling aangetast door bebouwing. Op weinig plaatsen zijn stukjes restontginning zo duidelijk zichtbaar als hier (hoge waarde) **(13)**.

Heuvel

Gehucht ten noorden van Schijndel, tegen Wijbosch aan.

Inspirerende elementen:

- dit gebied maakte lange tijd deel uit van de Molenheide. Het was er een oostelijk uitloper van.
- In dit gebied lag een 'slotje', een mogelijke opvolger van het goed/middeleeuwse hoeve Ten Hoevel **(14)**. Het 'slotje' stond in een rij met boerderijen met daarachter een strokenverkaveling. Vooral vanwege archeologische waarde is deze locatie belangrijk.

Hoeves

Een oude kamp, een heikamp, en een klein gehucht.

Houterd

Oud gehucht langs de weg van Schijndel naar kasteel Heeswijk. Eenzijdige heiderand-nederzetting.

Inspirerende elementen:

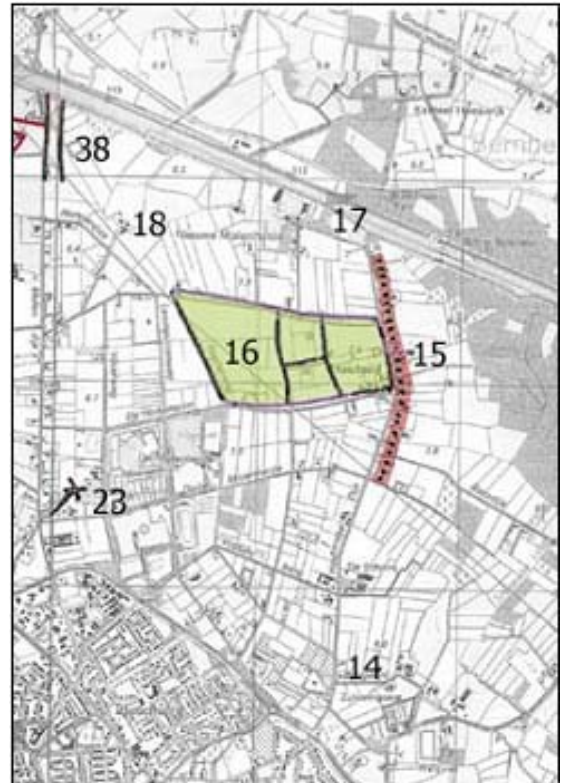
- Karakteristiek eenzijdig straatgehucht. Aan de oostzijde begonnen ontginningen, de westzijde was wildernis. Ver naar het oosten kwam men niet, het bos was te nat. (hoge waarde) **(15)**.
- De boerderijen liggen deels een eindje van de weg af, vanwege de voortuinen die hier lagen.
- De heikampen en molenheidse heikampen zijn nog goed herkenbaar dankzij de wegen die er omheen lopen (hoge waarde) **(16)**.
- Er waren twee Nonnenbossche hoeven, ontginningsboerderijen. Één lag op de plek van de huidige houthandel **(17)**. Hier zat echter een steenfabriek, die de leem voor de stenen haalde uit de put in Molenheide. De andere is nog aanwezig op adres Nonnenbos 6, dit is een rijksmonument (hoge waarde) **(18)**.

Lieseind

Het straatgehucht/randheidenederzetting Lieseind ligt als een krans om het westelijke deel van de Molenheide. Voor de boerderijen lagen voorpootstroken. Achter de boerderijen en de akkers. De verbinding tussen de boerderijen liep over de heide.

Inspirerende elementen:

- Eenzijdig straatgehucht/randheidenederzetting.
- Het gehucht vormt een samenhangend geheel met de vroegere voorpootstrook waardoor de boerderijen een eindje van de weg af liggen en de strokenverkaveling van de westelijk en zuidelijk gelegen boerderijen (hoge waarde) **(19)**.
- Er ligt een klein mooi ensemble van een redelijk gave streepverkaveling, een oud bosje, een boerenpad en een veldput (hoge waarde) **(20)**.

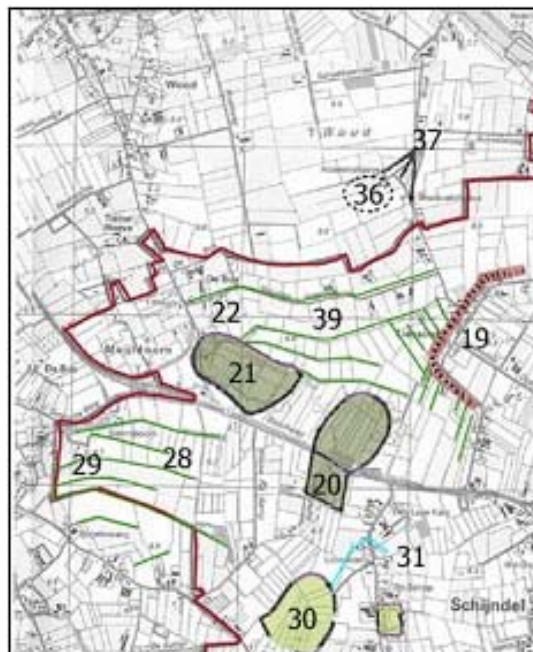

Meijldoorn

Gebiedje op de plaats waar de nieuwe en oude wegen naar Den Bosch en Sint Michielsgestel uitwaaien, dat een deel als een van de laatste gebiedjes binnen Schijndel is ontgonnen.

Inspirerende elementen:

- Goed herkenbare kamp Groot Woud door de omliggende sloot (Dungense Loop in het noorden) en de voorpootstrook in het zuiden en westen. Bovendien zijn nog streepjespercelen aanwezig met beplantingsstroken. De aanwezigheid van beplanting maakt deze plek geschikt voor historisch onderzoek naar het fenomeen van de streepjespercelering (hoge waarde) **(21)**.
- Perceel met streepjesverkaveling (hoge waarde) **(22)**.

Molenheide

Ontgonnen heidegebied. In de heide werd op grote schaal leem afgegraven. Weerszijden van de MiddelRooische Baan, de tegenwoordige Molendijk is de ontginning begonnen. De leemput is later ontgonnen.

Op de plaats van de molen staat nog een boerderij (hoge waarde) **(23)**.

Rooische heide

Een heidegebied, zonder natuurlijke ontwatering. Wel waren er enkele vennen die niet altijd water hielden.

Het gebied de Rooische Heide is minder lemig dan haar omgeving. Daardoor is de bosvegetatie veel vroeger verloren gegaan, dan in de omgeving (reeds in de middeleeuwen of nog eerder).

Inspirerende elementen:

- Karakteristieke verkaveling als jonge ontginningsstructuur **(24)**.
- De ontginning startte aan Schijndelse zijde relatief kleinschalig in de vorm van de Nieuwe Heikampen. Later vond een projectmatige ontginning plaatst, met vierkante percelen van ca 1 ha (hoge waarde) **(25)**.

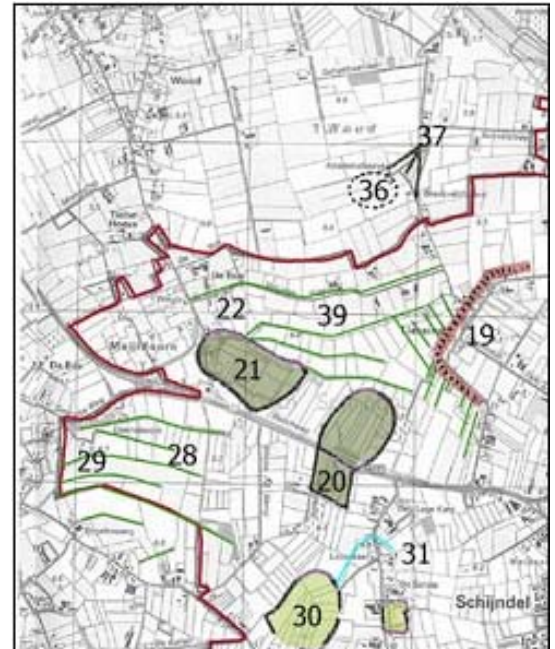
- paal Luiseik (verdwenen), paal Heesakker (tegenwoordig een boom) en de vroegere Koeveringse Molen/huidige grenspaal **(26)** vormden de eindpunten van belangrijke zichtlijnen. Zichtlijnen zijn nog van belang en gedeeltelijk zichtbaar in wegen en sloten.
- in de hoek Scheidingsweg – Schijndelseweg is nog een restant van een groter ven aanwezig **(27)**.

Vogelenzang

Een groep oude kampen ontgonnen uit bos.

Inspirerende elementen:

- Er zijn nog kromme ontginningsstroken typisch voor bosontginningen uit de 13e eeuw zijn deels nog bewaard (hoge waarde) **(28)**.
- Creijspot: deze kamp tekent zich nog altijd goed af in de verkaveling en wordt omgeven door een sloot en een weg (hoge waarde) **(29)**.
- Alleen aan de buitenzijde van het gebied komen duidelijke voorpootstroken voor.
- Het gebied is opgedeeld geweest in streepjes, op één plaats nog herkenbaar.
- Plaatselijk lagen er nog heikampen tussen de percelen houtteelt.
- De bewoning aan de westzijde was schaars. Het middegebied was onbewoond.
- In de verkaveling is in ten westen van de Olieeindsestraat een kamp ter herkennen aan de verkaveling, de omringende sloot en enkele bomen. De percelering is uitgedund **(30)**.

Vossenberg

Enkele aan elkaar gegroeide kampen. Geen bijzondere waarden meer aanwezig.

Weidonk

Gebiedje half op de rug van Schijndel. Donk wijst op een moerassig terrein. Bewoning en akkers waren alleen in het oosten aanwezig. De rest van het gebied was grasland. Later ook streepjes met bomen.

Inspirerende elementen:

- Overgang nat naar droog.
- Restanten van de Kwalbeek opgenomen in het slotenpatroon. De beekrestanten hebben een onregelmatige loop en worden vaak door bomen begeleid **(31)**.
- Deels graslandgebied in tegenstelling tot akkers/bos in omgeving.
- Perceel met nog aanwezige streepjesverkaveling.

Wijbosch

Een groot zand-agrarisch gehucht. In het zuiden en westen sloot dit gebied aan op de openakkercomplexen. De bewoning lag geheel aan de noordkant hiervan. Vanaf daar is bebouwing gelegen langs omheinde percelen.

Wijboschbeemden

Vanouds onbewoond gebied, dat al wel vroeg was ontgonnen. Twee ingesloten met voorpootstroken omgeven kampen. Vanouds gemengd weide- en bomengebied, met in het verleden veel gestreepte percelen. Nu weinig bomen in het landschap aanwezig.

Wijbosch bos

Vanouds een onbewoond bosgebied, op zeer lemige of zelfs echter leemgronden. Verspreid komen en kwamen weidepercelen voor.

Inspirerende elementen:

- Eeuwenoud bosgebied, een aantal bospercelen zijn reeds eeuwen als bos in gebruik
- De percelen zijn gestreept.
- De Heeswijkse Dijk was een baan van wisselende doch grote breedte, afgezoomd met voorpootstroken. Pas later zijn de voorpootstroken bij de bospercelen getrokken.
- Behoudenswaardig zijn: parcelering, rabatten, paden en natuurlijke ontwatering door dalletjes in het gebied. Grachten die buiten de natuurlijke geulen gaan zouden verwijderd mogen worden.
- In het natte gebied van Wijbosch is een verhoging herkenbaar, de Lobbenberg **(32)**.
- Verschil in verkaveling rond Aardenburg behouden (hoge waarde) **(33)**.
- Voormalige voorpootstrook langs Heeswijkse Dijk.

Wijboschbroek

Het Wijboschbroek ligt in een vlakte van verspelde dekzanden met leem. Het grondgebruik was oorspronkelijk heide. Vanaf 1832 blijken delen ontgonnen te zijn en als kampen in gebruik. Later werd het geheel ontgonnen en regelmatig verkaveld. Het oostelijke deel was bebost, het westelijke deel maakt deel uit van het populierenlandschap, weiden met populieren op de grenzen.

Inspirerende elementen:

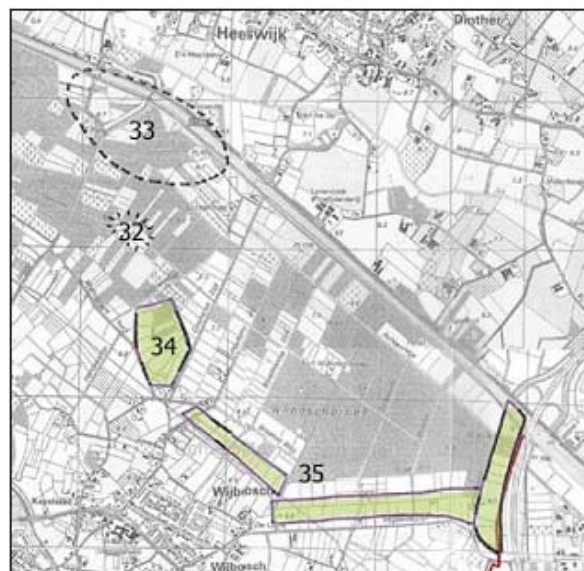
- Put horstje: een oude kamp die herkenbaar is door de parcelering en de sloot rondom die een duidelijk contrast vormt met de rationele 19e-eeuwse verkaveling. Binnen de kamp is de parcelering sinds de 19e eeuw nauwelijks veranderd (hoge waarde) **(34)**.
- In rationeel opgezette stroken aan de randen van Wijboschbroek is de ontginning gestart **(35)**.

Het Woud

Een bosgebied dat in de late middeleeuwen gerooid werd. Door het zeer natte bos liep de Kwalbeek. Vanouds was het ondoordringbaar.

Inspirerende elementen:

- Ontginning startte vanuit 3 plaatsen:
 1. vanaf de Spurktstraat **(36)**;
 2. vanaf de Kruisstraat vanuit een waaier (hoge waarde) **(37)**;
 3. de voorde/brug bij Middelrode, met een brede wegenwaaier **(38)**.

- Later heeft men ontgonnen in nog in de verkaveling zichtbare kromme stroken ten lengte van ruim een kilometer **(39)**.
- De percelen zijn gestreept geweest.
- De perceelsranden waar vaak nog voorzien van populieren. Tegenwoordig is het landschap kaal geslagen.

BIJLAGE 4: BELVEDEREGBIED DOMMELDAL

Fysieke dragers:

- de archeologische resten vanaf de steentijd tot de Late Middeleeuwen langs en in het Dommeldal,
- de essen als belangrijke conserverende factor met mogelijk resten vanaf het Mesolithicum,
- de kenmerken van het kampongtingingen- en esdorpenlandschap met een landschappelijke samenhang tussen de beekdalgebieden, de broekgebieden, de kampen, hoeven, essen en esdorpen, de heideontgunningen en de heiderestanten,
- de nog relatief onbebouwde kleinschalige beekdalen met:
 - de oorspronkelijke relatief leine en blokvormige perceelgrenzen,
 - de kleinschalige meanderpatronen en afgesneden meanders,
 - watermolens,
 - (natte) graslanden,
 - verdichte randen door beplanting, bos en bebouwing,
 - in de benedenlopen relatief open landschap,
 - in de bovenlopen een relatief besloten landschap met perceelgrensbeplanting en broekbosjes,
- het op het microreliëf van dekzandruggen en -kopjes gebaseerde occupatiepatroon van dorpen, gehuchten en losstaande agrarische bebouwing met akkers en akkercomplexen met:
 - het patroon van twee aan weerszijden van de beekdalen gesitueerde evenwijdige oude straten met een snoer van hoeven, dorpen en akkers,
 - een radiale structuur van bochtige wegen vanuit de esdorpen en de overige oude wegen en padenpatronen,
 - oude boerderijen in een gave omgeving,
 - de fraaie (beschermd) dorpsgezichten zoals Liempde en Oirschot,
 - de stedenbouwkundig helemaal op de Dommel geënte dorpen en steden als Boxtel en 's-Hertogenbosch,
 - fraaie tegen de dorpen aangelegde bol liggende open escomplexen zoals bij Gemonde en Liempde en bij Notel, Staten en Aarle tussen Oirschot en Best,
 - bol liggende kleine eenmansessen,
 - de onregelmatige kleinschalige verkaveling,
 - restanten van de oude perceelgrensbeplantingen en bosjes waardoor het landschap plaatselijk een relatief besloten karakter heeft,
- de gebieden van de voormalige woeste gronden met:
 - meer grootschalig en regelmatig opgezette heideontgunningen,
 - heide en stuifzandbebouwingen,
 - heiderestanten,
 - de grote oude broekontgunningen met een kleinschalige afwisseling tussen graslanden en bosjes zoals bij De Pettelaar, De Geelders en De Mortelen,
 - de landgoederenzone tussen 's-Hertogenbosch en Boxtel met landgoederen, buitenplaatsen, kastelen en oude kasteelterreinen,
 - de overige landgoederen als het Veldersbosch met sterrebosstructuur (beschermd gezicht) en landgoed De Baest.

Integrale gebiedsgerichte acties:

- aansluiting zoeken bij de mogelijkheden van het WCL-gebied Midden-Brabant De Meerij en NUBL: behoud en ontwikkelen van cultuurhistorische waarden en ontwikkeling van cultuurtoerisme,
- reconstructie varkenshouderij: begeleiden van de processen met het oog op behoud van cultuurhistorische waarden en benutten van de mogelijkheden voor versterking van de cultuurhistorische identiteit en daarop gebaseerde nieuwe inkomstenbronnen,
- benutten van de mogelijkheden binnen de landinrichtingsprojecten.

Inrichting, inpassing, herstel en visualisatie:

- instandhouden en versterken van de cultuurhistorische waarden integreren in de natuurontwikkelingsprojecten in de gebiedsvisies Dommeldal en Beerze-Reusel en het plan Groene Woud,
- goed inpassen van nieuwe stedelijke ontwikkelingen rond de steden Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Boxtel en langs de A2,
- zorgvuldig inpassen van de nieuwe infrastructuurprojecten zoals de oost-tangent Eindhoven
- door Dommeldal, werken aan het spoor Tilburg-Boxtel-Eindhoven-'s-Hertogenbosch, aanleg van de A50 en verbreding van de A2 op de lange termijn.

Beheer en gebruik:

- het beheer van de natuurgebieden mede richten op instandhouding en versterking van de cultuurhistorische identiteit (beheer door natuurbeschermingsorganisaties),
- ontwikkelen van cultuurtoeristische routes onder andere binnen het project Ruige route (routes met alternatieve overnachtingsvoorzieningen in een cultuurhistorische setting en omgeving),
- ontwikkelen van een 'eliteroute' langs kastelen, buitenplaatsen, landgoederen en villa's.

BIJLAGE 5: HOPTEELT

Hop wordt in de Europese Unie in acht lidstaten geteeld (België, Duitsland, Spanje, Frankrijk, Ierland, Oostenrijk, Portugal en het Verenigd Koninkrijk), waarbij 80 % van het EU-hopareaal (22.000 hectare, d.i. 1/3 van het wereldhopareaal) in Duitsland ligt. De laatste 10 jaar is het hopareaal met ruim 20 % afgenomen. Ook op wereldvlak neemt het hopareaal af, met name in de Verenigde Staten, 's werelds grootste producent na Duitsland.

De vermindering van het areaal gaat samen met een verhoging van de opbrengst aan alfazuur, het bittere bestanddeel van hop. Dat bestanddeel geeft bier zijn bittere smaak. De producenten gaan immers door met de teelt van rassen die steeds rijker aan alfazuur zijn en een alsmaar hogere opbrengst opleveren, wat betekent dat voor een gelijke productie van bittere stoffen steeds minder grond nodig is. In 2002 was de productie van alfazuur in de Europese Unie met 3.466 ton ongeveer 250 ton groter dan in 2001 ondanks een inkrimping van het hopareaal met ongeveer 800 ha. De wereldproductie van alfazuur bedroeg 8.811 ton, wat veel meer is dan de hoeveelheid die nodig is voor de op 1.455 miljoen hl geraamde bierproductie in 2003. Door de technologische vooruitgang en de toenemende voorkeur van de consument voor minder bitter bier wordt deze dosering elk jaar lager (in 1995 ging het nog om 6,3 g alfazuur/hl).

Het gevolg is dat, hoewel de wereldproductie van bier stijgt (van 1.268 miljoen hl in 1995 tot 1.455 miljoen hl in 2003, d.w.z. + 15 %), er steeds minder alfazuur nodig is (in 1995 nog 7.988 ton en in 2003 slechts 7.566 ton, d.w.z. - 5,3 %).

Als ook de - hoofdzakelijk van de oogst 2001 afkomstige - voorraden van de Verenigde Staten (\pm 3.000 ton alfazuur) worden meegerekend, bedraagt het overschot aan alfazuur \pm 4.180 ton, wat meer dan de helft van de behoeften van de brouwerijen in 2003 is.

Wat de handel met derde landen betreft, is de Europese Unie traditioneel en in toenemende mate een netto-exporteur. Op te merken valt dat de Europese Unie een draaischijf is voor de wereldhandel in hop.

De uitvoer uit de Europese Unie betreft voornamelijk fijngemalen hop en hop in pellets (GN 1210 20). De belangrijkste afnemer is Rusland, gevolgd door de Verenigde Staten en Japan.

De EU voert hoofdzakelijk verse hopbellen in, vooral uit Tsjechië, Slovenië en Polen. De invoer van hopbellen is de laatste 10 jaar evenwel duidelijk afgenomen ten voordele van de invoer van hopextracten, die vooral door de Verenigde Staten worden geleverd.

BIJLAGE 6: SUBSIDIEREGELINGEN

LEADER

LEADER-programma van de Europese Unie. Doel is het ontwikkelen van een duurzaam en multifunctioneel platteland waar sociale en economische ontwikkelingen samengaan met een behoud en versterking van natuurlijke, landschappelijke en milieuwaarden.”

Binnen LEADER+ streeft de Plaatselijke Groep “Innovatieplatform Duurzame Meierij” de volgende doelstellingen na:

- Het behouden en opwaarderen van de kenmerkende identiteit van de Meierij: bescherming en ontwikkeling van het karakteristieke, veelal kleinschalige landschap en van cultuurhistorische objecten;
- Het communiceren en ‘vermarkten’ van deze identiteit;
- Stimulering bewustwording en waardering van de streek met al haar karakteristieken;
- Het bevorderen van vernieuwing bij de economische dragers: ontwikkeling van de duurzame land- en tuinbouw, ontwikkeling van een aantrekkelijke toeristisch-recreatieve structuur;
- Milieuverbeterende maatregelen: herstel van het relatief grote aandeel voor verdroging gevoelige natuurgebieden, terugdringing van de vermessing en verzuring, verbetering van de waterkwaliteit en kwantiteit;
- Het verbeteren van contacten tussen de stedelijke bewoners van de Meierij, de autochtone bevolking en de mensen die actief zijn in de agrarische sector.

Projecten die binnen deze doelstellingen passen kunnen voor subsidie in aanmerking komen.

Leader+ is bedoeld voor burgers, ondernemers, gemeenten, instellingen en organisaties die bij voorkeur samen werken in duurzaamheidsprojecten. Projecten hebben een sluitende financiering waarbij Leader+ maximaal 40% van de subsidiabele projectkosten subsidieert voor een maximum van € 150.000. Voor bedrijven geldt o.a. een maximum bijdrage van 25%. De cofinanciering kan bestaan uit privaat geld of geld van andere overheden, instanties en instellingen. Een project komt pas voor subsidie in aanmerking wanneer het is goedgekeurd door GS.

Ceres

Ceres heeft miljoenen euro’s aan Europese subsidies te verdelen in Noord-Oost Brabant voor het stimuleren van de regionale economie. Het Ceres-programma is het Europees stimuleringsprogramma dat tot 31 december 2006 wordt uitgevoerd in Noordoost-Brabant

De projecten moeten bijdragen aan de economische ontwikkeling van de regio en de versterking van de landschappelijke en milieuwaarden. Diverse typen projecten kunnen voor cofinanciering in aanmerking komen. In het kader van de maatregel ‘ruimtelijke ontwikkeling’ kan bijvoorbeeld projecten betreffen gericht op de landschappelijke inpassing van bedrijven, de aanleg van natuur voor zover het niet ligt in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en projecten ter versterking van de toeristisch-recreatieve infrastructuur.

In het kader van de prioriteit 'economische stimulering' kunnen MKB-bedrijven in aanmerking komen voor steun voor bijvoorbeeld investeringen, en voor onderzoek- en ontwikkelingsactiviteiten.

Met de maatregel sociale cohesie kunnen bijvoorbeeld investeringen in dorpshuizen worden gefinancierd. Ook aanpassingen die van de dorpskern een levendig hart maken, zoals verkeersluwe maatregelen en de aanleg van groen, vallen hieronder.

LASER

agrarisch natuurbeheer

De Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer (SAN) richt zich op het ontwikkelen en instandhouden van natuur op landbouwgronden, door met name agrarische ondernemers. Er zijn drie soorten subsidie mogelijk:

- 1) Beheerssubsidie voor een beheerspakket; combinatie van verschillende planten- of diersoorten, beheersvoorschriften of gebiedskenmerken die in een gebied voorkomen
- 2) Landschapssubsidie; voor het instandhouden van een landschapselement
- 3) Inrichtingssubsidie; voor het treffen van eenmalige maatregelen die de fysieke conditie of de kenmerken van een terrein wijzigen, en waarna een beheers- of landschapspakket ontwikkeld of in stand gehouden moet worden.

Plattelandsontwikkelingsprogramma

De provinciale programma's richten zich op projecten van individuele of samenwerkende ondernemers, organisaties en overheden die ten goede komen aan het platteland en de landbouw in het bijzonder. Voorbeelden zijn agrarische opleidings- of demonstratieprojecten, projecten gericht op de ontwikkeling van duurzame landbouw of op diversificatie van landbouwactiviteiten.

Het programma voor Zuid-Nederland spitst zich toe op 4 prioritaire hoofdlijnen.

1. Ruimtelijke ordening

Het doel is de benadrukking van de diversifiëring van economische activiteiten op basis van gebiedsontwikkeling. De maatregelen voorzien een heropleving van economische sites, de ontwikkeling van infrastructuren gericht op knowhow, en een versteviging van de toeristische sector. Tevens wordt de invoeging van nieuwe natuurparken voorzien en de valorisatie van culturele en historische lokaties.

2. Economische stimulansen

Deze hoofdlijn omvat de verhoging van het concurrentievermogen van bedrijven door een hoger vernieuwingspotentieel, door aanmoediging van kennisoverdracht en door het stimuleren van samenwerkingsverbanden tussen ondernemingen. De maatregelen werden ontworpen voor KMO's en de toeristische sector.

3. Sociale samenhang

Deze hoofdlijn omvat maatregelen voor het verhogen van het human resource-potentieel in plaatselijke ondernemingen en een benadrukking van de culturele identiteit van de regio. In het geval van dit laatste aspect betreft het een verhoging van de aantrekkingskracht van de gebieden voor aangenamer wonen en werken.

4. Technische bijstand

Er worden eveneens maatregelen voorzien voor het beheer, de voorlichting, opvolging, controle en evaluatie van het programma.

Landelijke wandelpaden

Twee soorten subsidie in verband met landelijke wandelpaden.

1. Subsidie voor de openstelling van landbouwgronden (1,00 euro per tien jaar per strekkende meter wandelpad).
2. Subsidie voor de voorzieningen voor het wandelpad. Deze subsidie wordt aan de hand van normbedragen vastgesteld. Er geldt een maximum: 9.075,60 euro.

Belvedere

Het doel van het beleid in de Nota Belvedere is dat het aanwezige cultureel erfgoed in het stedelijk en landelijk gebied betrokken en benut wordt bij de toekomstige ruimtelijke inrichting van deze gebieden. Door de aanwezige cultuurhistorische waarden op het terrein van de archeologie, gebouwde monumenten en historisch cultuurlandschap sterker richtinggevend te laten zijn bij de planvorming en uitvoering van ruimtelijke plannen, is te verwachten dat de ruimtelijke kwaliteit toeneemt en dat de regionale identiteit behouden en versterkt wordt.

Voorwaarden voor subsidiering zijn:

- relatie tussen behoud en benutting cultuurhistorische kwaliteiten en ruimtelijke ontwikkelingsvraagstukken
- integrale visie vanuit archeologisch, historisch (steden)bouwkundig en historisch-landschappelijk perspectief
- voor regionale projecten: aansluiting bij de cultuurhistorische kwaliteiten uit de Nota Belvedere en beleidskansen en beleidsstrategieën van de Belvedere-gebieden
- kwaliteit van de aangedragen (ontwerp)oplossingen
- samenwerking tussen overheden, particuliere en maatschappelijke organisaties en marktpartijen
- vernieuwende aanpak
- overdracht van kennis die tijdens het project is opgedaan (voorbeeldwerking).

De ministeries van LNV, OC&W en VROM hebben afgesproken dat zij ieder tot 2010 extra middelen (ieder een derde deel) beschikbaar stellen die bijdragen aan de gezamenlijke uitvoering van het Belvedere programma. In totaal is er gemeenschappelijk € 8.2 miljoen per jaar (grotendeels subsidiegeld) voor de uitvoering.

ruilverkavelingsgebied Sint-Oedenrode

regeling kavelverbetering

In de ruilverkaveling Sint-Oedenrode is het mogelijk om met subsidie werken uit te voeren op de nieuwe kavels. De uitvoering van de werken hebben tot doel de productieomstandigheden voor landbouwbedrijven te verbeteren. U kunt hiervoor subsidie krijgen. Om voor subsidie in aanmerking te komen moet worden voldaan aan verschillende voorwaarden.

Voorbeelden van kavelverbeteringswerken zijn:

- het verbeteren van de detailontwatering door het graven/dempen van slootjes;
- het aanleggen van drainage;
- het aanleggen van een kavelpad;
- het aanleggen van dammen;
- het egaliseren en/of het aansluiten van kavels;
- het doorspitten van wegen die geen functie meer hebben;
- het verbeteren van bodemprofielen.

Stimuleringsregeling (voor behoud van cultuurhistorie en landschap binnen de ruilverkaveling St. Oedenrode)

In het convenant voor cultuurhistorie en landschap in St. Oedenrode, is aangegeven een vergoedingstelsel te ontwikkelen voor het in stand houden en onderhouden van het cultuurhistorische landschap. Inmiddels is de regeling voor advies aan de provinciale statencommissie revitalisering landelijk gebied (RLG) voorgelegd. Deze commissie heeft een positief advies uitgebracht aan Gedeputeerde Staten (GS). GS kan nu de regeling goedkeuren. Na goedkeuring door GS zal de regeling aan Brussel worden voorgelegd. Deze laatste stap moet nog worden genomen. De goedkeuring van Brussel is nodig om de regeling werkelijk in te kunnen zetten. De verwachting is dat Brussel de regeling zal goedkeuren en het benodigde geld kan worden besteed aan het behoud en onderhouden van het cultuurhistorische landschap.

regeling poelen en kavelgrensbeplanting

In de omgeving Veldersbos/Prangen/Scheeken/Beekse waterloop is het mogelijk om met subsidie poelen te graven en in te richten. De oppervlakte grond die nodig is voor de poel zal voor 65% door het Rijk worden betaald. De inrichting is 100% voor rekening van het rijk.

regeling erfbeplanting

De zorg voor landschap en natuur is een van de doelen van de ruilverkaveling St. Oedenrode. Als ondernemer, particulier kunt u daaraan actief meewerken. U kunt met subsidie van de overheid een erfbeplanting rondom uw bedrijf aanbrengen. De subsidie bedraagt 70% over een door de commissie goed te keuren plan met begroting.

In de omgeving van Boskant is een extra mogelijkheid om met subsidie kleinere bosjes en kavelgrensbeplantingen aan te brengen. Deze kleinere landschapselementen krijgt u als extra grond onder gunstige voorwaarden aangeboden. U moet het element dan wel in stand houden. Voor de grond betaalt u de boswaarde, de inrichting ervan betaalt het rijk volledig! Tijdens de wenszitting is hierop met matig enthousiasme gereageerd. Bent u alsnog geïnteresseerd kom dan eens langs op het spreekuur van de commissie. Omdat het plan van toedeling al is gepresenteerd in de streek zijn de mogelijkheden voor realisatie wel wat kleiner geworden dan daarvoor.

Brabants landschap

Brabant landschap stimuleert via voorlichting en financiële ondersteuning behoud, herstel en ontwikkeling van landschapselementen in het agrarische gebied. De uitvoering van deze taak is sinds 1980 door de Provincie ondergebracht bij Brabants Landschap. Vanaf 1993 wordt dit onderdeel het Coördinatiepunt Landschapsbeheer genoemd. Het Coördinatiepunt verleent financiële bijdragen voor een breed scala aan projecten. Dit is mogelijk omdat de uitvoering van de provinciale subsidieverordening bij Brabants Landschap is ondergebracht. Subsidies kunnen onder meer worden verstrekt voor:

- het herstel van bestaande landschapselementen,
- de aanleg van nieuwe elementen,
- voorzieningen voor kwetsbare en bedreigde soorten,
- de realisatie van ecologische verbindingzones.

Provinciaal stimuleringskader Groen-Blauw

In de loop van 2005 wordt een nieuw provinciaal stelsel in het leven geroepen waarin de verschillende subsidies worden geïntegreerd. Gemeenten kunnen van deze regeling gebruik maken, bij voorbaat bij intergemeentelijke projecten. Daartoe dienen gemeenten uitvoeringsplannen bij de provincie in te dienen.

VSB fonds

Het VSB fonds steunt initiatieven op een breed maatschappelijk gebied. Vaak gaat het om projecten die een bijdrage leveren aan een leefbare samenleving. Steunt o.a. projecten op het gebied van cultuurdeelname en -educatie, behoud van cultureel erfgoed, projecten die de kwaliteit of diversiteit van culturele uitingen bevorderen, die gericht zijn op landschapsbehoud of natuur- en milieueducatie.

nationaal groenfonds

Het nationaal groenfonds financiert projecten voor natuur, bos en landschap. Geeft financieel advies over natuurprojecten. De site informeert over financieringsmogelijkheden, subsidies en fiscale faciliteiten.

innovatiesteunpunt Wageningen

Informatie over financieringsmogelijkheden voor innovatie en plattelandsvernieuwing. Met links naar sites met meer informatie over de regelingen.

prins bernhard cultuurfonds

Het Prins Bernhard Cultuurfonds investeert in cultuur en natuurbehoud door middel van subsidies, beurzen, opdrachten en prijzen.

stichting Triodos fonds

De Triodos Bank financiert ondernemingen en projecten die op een concrete manier bijdragen aan een duurzame samenleving. Daarnaast is er het Triodos Fonds dat schenkingen verricht aan initiatieven die een aanzet geven tot maatschappelijke vernieuwing, onder andere op het gebied van biologische landbouw, milieu, duurzame energie en kunst & cultuur.

ruimzicht

De stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting (SEV) is een onafhankelijke, landelijk werkende stichting die experimenten op het gebied van wonen, leefomgeving en stedelijke vernieuwing ondersteunt. Met het programma Ruimzicht richt SEV zich op experimentele en innovatieve projecten op het gebied van een leefbaar en aantrekkelijk platteland. Gestreefd wordt onder andere naar behoud en versterking van cultuurhistorie.

De bijdrage van SEV kan bestaan uit een bijdrage in de kosten die een experiment met zich meebrengt, maar ook uit begeleiding, de uitvoering van een evaluatie en/of bij de kennisoverdracht.

fonds voor beeldende kunsten, vormgeving en bouwkunst (bkvb)

Landelijke instelling voor individuele subsidiëring van beeldend kunstenaars, vormgevers en architecten. Verstrekt reis-, werk- en studiebeurzen, startstipendia, presentatiesubsidies en projectsubsidies.

mondriaanstichting

Cultuurfonds dat onder meer activiteiten financieel ondersteunt die betrekking hebben op de toegankelijkheid en de presentatie van cultureel erfgoed (met uitzondering van gebouwd erfgoed/monumenten).

stichting kunst en openbare ruimte (SKOR)

SKOR is een landelijk opererende organisatie die de taak heeft om bijzondere beeldende kunstprojecten te realiseren. Het kan gaan om grote kunstprojecten op het gebied van onderwijs, ruimtelijke ordening en infrastructuur. Naast inhoudelijke en organisatorische begeleiding kan SKOR financiële ondersteuning bieden. SKOR is echter geen subsidiegever: een financiële bijdrage zal altijd gekoppeld zijn aan inhoudelijke betrokkenheid.

stimuleringsfonds voor architectuur

Een cultureel fonds voor architectuur, stedenbouw, landschapsarchitectuur en ruimtelijke ordening. Het fonds is de uitvoerder van de Regeling Projectsubsidies Architectuur en de Regeling Projectsubsidies Belvedere.

stichting van eesteren-fluck & van lohuizen

Doel is het ontwikkelen en bevorderen van ruimtelijke ordening, planologie, stedenbouwkunde en architectuur in de geest van Van Eesteren en Van Lohuizen.

Eo Wijersstichting

De Eo Wijers Stichting is opgericht ter stimulering van het ontwerpen op een bovenlokaal. De stichting zoekt voorbeeldige opdrachtgevers voor ruimtelijke projecten op regionaal niveau, die tevens bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit van ons land. Voor de komende jaren ziet de Stichting het watervraagstuk als dé uitdaging voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland.

koninklijke nederlandse heidemaatschappij (knhm)

De KNHM is een ideële organisatie die als doelstelling heeft een positieve bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de leefomgeving. Organisaties kunnen de KNHM vragen te participeren in een project. Speciale aandacht is er voor de thema's 'water' en 'dynamisch platteland'.

stichting cultuurfonds van de bank nederlandse gemeenten

Stimuleert activiteiten op het gebied van kunst en cultuur, die (mede) door gemeenten worden mogelijk gemaakt en die van betekenis zijn voor het gemeentelijk beleid. Het fonds draagt niet bij in de kosten van projecten die gericht zijn op investeringen in materiële en/of personele kosten.

bouwfonds cultuurfonds

Ondersteunt culturele projecten van organisaties of rechtspersonen waarbij een gemeente financieel substantieel betrokken is. Het fonds staat in beginsel open voor alle cultureel getinte aanvragen die een relatie hebben met het werkterrein van Bouwfonds: de gebouwde omgeving of natuur en milieu.

budget investeringen ruimtelijke kwaliteit (BIRK)

Met BIRK draagt het ministerie van VROM financieel bij aan ruimtelijke investeringsprojecten die passen binnen het nationaal ruimtelijk beleid. Met de extra bijdrage kunnen regionale en lokale overheden projecten die anders niet van de grond komen of niet met de gewenste kwaliteit worden gerealiseerd, op een hoger niveau tillen.

Het BIRK zet in op centrumontwikkeling in de nationale stedelijke netwerken en de ontwikkeling van de nationale landschappen, inclusief de Nieuwe Hollandse Waterlinie. De hoogte van het budget bedraagt € 453,8 miljoen voor de periode tot 2010.

BIJLAGE 7: LITERATUURLIJST

Bergmans, W. en A. Zuiderwijk, 1986. Atlas van de Nederlandse amfibieën en reptielen, uitgeverij KNNV, Hoogwoud.

Broekhuizen, S. e.a., 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Buro Bakker, 2004. Vegetatiekarteringen Limburg – Oost Brabant Wijboschbroek 2003. Buro Bakker adviesburo voor ecologie te Assen, in opdracht van Staatsbosbeheer regio Limburg – Oost Brabant.

Coeterier, J.P., 2002. De betekenis van de omgeving, Belevingsonderzoek in de Proeftuinen en andere cultuurlandschappen. Alterra-rapport 489, Wageningen, 2002.

Cools, J.M.A., 1989. Atlas van de Noordbrabantse flora. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Tilburg, 1989.

Gemeente Schijndel, 2003. Identiteitsvisie Buitengebied gemeente Schijndel

Landview, 1999. Van Aa tot Dommel, een cultuurhistorisch en landschappelijk waarde-
ringsonderzoek in het kader van de ruilverkaveling Sint-Oedenrode, deelgebied Schijndel

Leenders, dr. K.W.H.W., 1998. Cultuur-historisch overzicht van het deelgebied Schijndel van de ruilverkaveling Sint-Oedenrode, januari 1998

Website van het natuurloket; www.natuurloket.nl

Website van RAVON; www.ravon.nl, met onder andere verspreidingskaarten 2002

SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000, KNNV uitgeverij, 2002.

BIJLAGE 8: GROSLIJST PROJECTEN

Recreatieve ontsluiting:

- Langstraat te druk; afsluiten voor doorgaand verkeer en omvormen tot recreatieroute naar Geelders
- Ontwikkeling recreatieve fietsroute naar Kienenhoef
- Rondleidingen weidevogelgroep, ZLTO bedrijven
- Uitlegpanelen, rustpunten, uitrustbanken
- Laarzenpad, ruitepad
- Toeristische functies in boerderij
- Accenten bij pleisterplaatsen
- Ontwikkeling fietsroute via Sliperman naar Geelders, Groene Woud
- Aanleg recreatief padennetwerk in Weidonk
- Duitse lijntje; wandeling en stoomtreindag
- Boerderijen ontsluiten via recreatieve fietspaden
- Wandelpadenplan SBB
- Oversteekmogelijkheden drukke structuurweg
- Ruiterroutes, paardenrecreatie
- Parkeerplaats schaapskooi startplaats wandelingen
- Wandelroutes aansluiten op Wijboschbroek, schaapskooi
- Archeologie markeren
- Wandelpaden in De Steeg, aansluiting naar Heeswijk kasteel

Landschapsplan:

- Ontwikkeling akkerranden; zijn nu te smal
- Erfbeplantingsplannen
- Vliegdenen en berken terug
- Zandpaden minder breed maken
- Afgraven voedselrijke bovenlaag voor heideflora
- Aanleg poelen, houtwallen herstellen, weilanden omvormen tot bloemrijke hooilanden, extensieve beweiding
- Driehoekjes en overhoekjes accentueren door perceelsbegrenzing
- De populieren weer meer in het landschap
- Mogelijkheden uitbreiding natte heidecomplexen
- Kleinschaligheid herstellen door opsporen oude kavels
- Herkenbaar houden ontginningsfasen
- Dungense Loop; EVZ met plantstrook en wandelpad
- Houtsingels rond fabrieksterrein
- Beemden afplaggen en inzaaien met streekeigen soorten
- Versterken ecologische verbindingzone Geelders, Beekse waterloop, Wijboschbroek
- Werken aan het landschap, acties griendcultuur
- Verwaarloosde grienden hergebruiken als elzenbroekbos
- Inzet van NMC bij beheer kudde schaapskooi en rondleidingen
- Dreven voor schapen
- Inzet oude inheemse rassen met extensief beweiden
- Heempark; werkdagen in het veld door NMC
- Uitzicht vuilstort, natuurvriendelijke recreatie en golf

Bedrijfsmatige activiteiten:

- Laatste klompenmakerij behouden via stimuleringsregeling
- Kleinschalige en biologische productie
- Kwaliteitsimpuls visvijver, ijsbaan, camping
- Hopcultuur; plan SBB

Afstemming met bestemmingsplan/reconstructie/landinrichting:

- Ontwikkelingsruimte voor boomteelt bepalen
- Ruilverkaveling: ongedaan maken verplicht schonen van sloten
- Behoud goede landbouwgronden met gunstige verkaveling
- Agrarisch natuurbeheer
- vergroting percelen t.b.v. openheid
- Bosaanplant
- Wellicht landgoedontwikkeling mogelijk
- Ontwikkeling van een 'puur' agrarisch gebied
- Behoud van grondgebonden bedrijven tussen particulieren
- Zoekgebied voor waterberging
- Nadelig particulier beheer ombuigen
- Wat te doen met vrijkomende agrarische gronden?
- Problematiek omrastering en tuinvorming oplossen
- Inzetten natuurcompensatie RWS
- Erfbeplanting; soepel omgaan met aanlegvergunningenstelsel

Betrekken SBB:

- Natuurkern- en ontwikkelingsgebied, beheersplan SBB, Waterschap
- Instellen rustig gebied
- Perceelsvergroting voor weidevogels
- Uitrust van gronden met SBB
- Ontwikkeling van bosweiden
- Excursies i.s.m. SBB
- Educatie, werk en doe routes i.s.m. SBB en NMC

Betrekken waterschap:

- Waterstandsverhoging door uitrust
- RWZI Schijndel aansluiten op Veghel
- Overstorten Smaldonk voorzien van helofytenfilter